

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci žalobkyně: **P. T. N.**, zastoupené Mgr. Jaroslavem Pleskalem, advokátem se sídlem Brno, Jakubské nám. 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 23. 9. 2004 č. j. 24 Az 2301/2003 – 23,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 23. 9. 2004 č. j. 24 Az 2301/2003 – 23 zamítl žalobu podanou žalobkyní (dále i „stěžovatelka“) proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 10. 2003 č.j. OAM-5362/VL-11-HA08-2002, kterým nebyl žalobkyni udělen azyl dle ustanovení § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a zároveň bylo rozhodnuto, že se na ni nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

V odůvodnění rozsudku Krajský soud v Ostravě shrnul dosavadní právní a skutková zjištění ve věci a mimo jiné uvedl, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit závěr, že byla pronásledována nebo má odůvodněný strach z pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 zákona o azylu. Dle krajského soudu je udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona o azylu vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou splněny podmínky pro udělení azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, a je na správním orgánu, zda konkrétní případ shledá hodný zvláštního zřetele a udělí humanitární azyl. K tomuto rozhodnutí musí být splněny předpoklady mimořádných okolností případu, žádné takové okolnosti však v případě žalobkyně nevyšly během správního řízení o udělení azylu vedeného žalovaným najevo.

Proti citovanému rozsudku Krajského soudu v Ostravě podala žalobkyně včas kasační stížnost, ve které uvádí, že krajský soud nedostatečně posoudil, zda splňuje důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu. Stěžovatelka má za to, že nebyla zohledněna skutečnost, že žije v České republice se svojí rodinou dlouhodobě, její manžel a dvě děti mají povolení k trvalému pobytu a rodina chce zůstat pohromadě. Neudělení azylu z humanitárních důvodů považuje stěžovatelka za velký zásah do života celé její rodiny a zejména dětí. Stěžovatelka také uvádí, že důvodem odchodu z vlasti bylo její politické přesvědčení, které je v rozporu s oficiální vládni politikou země, že odmítala nadále žít v zemi se socialistickým zřízením, že v případě návratu do vlasti budou její zdraví a život ohroženy. Stěžovatelka navrhuje napadený rozsudek zrušit, zároveň navrhuje přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Z předloženého správního spisu vyplynulo, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu dne 30. 11. 2002, kdy uvedla, že vlast opustila v září roku 1989 na základě mezivládní dohody o práci, o azyl požádala, protože si v současné době nemohla na policii prodloužit pobyt, neboť pro nemoc nestihla termín, a že nemůže odjet do Vietnamu a nechat zde děti manželovi, nechce rozdělit rodinu. Stěžovatelka dále uvedla, že si potřebuje legalizovat pobyt, že není a nikdy nebyla členkou žádné politické strany, ani jiné organizace. V pohovoru k žádosti o udělení azylu dne 4. 9. 2003 stěžovatelka zopakovala kdy a jak přicestovala do České republiky a dále uvedla, že o azyl se rozhodla požádat, když jí cizinecká policie neprodloužila povolení k pobytu na území České republiky, chce zde zůstat s rodinou a podnikat s manželem, ve vlasti neměla problémy se státními úřady, v případě návratu do vlasti by jí nic nehrozilo.

Nejvyšší správní soud přezkoumal v rozsahu a v mezích kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 12 písm. b) zákona o azylu se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Jestliže v řízení o udělení azylu nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu (ustanovení § 14 zákona o azylu).

Stěžovatelka v kasační stížnosti výslovně neoznačila zákonný důvod jejího podání, z obsahu kasační stížnosti však plyne, že byla podána z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), tedy z důvodu

nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, a to konkrétně právní otázky, zda jsou v případě stěžovatelky splněny podmínky pro udělení azylu uvedené v ustanovení § 14 zákona o azylu. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá buď v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je vybrána nesprávná právní norma, popř. je sice vybrána správná právní norma, ale je nesprávně vyložena nebo aplikována.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že udělení azylu dle ustanovení § 14 zákona o azylu je na volné úvaze příslušného správního orgánu, jehož smyslem je možnost daná správnímu orgánu zareagovat jak na případy předvídatelné jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), tak i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Okolnosti svědčící pro poskytnutí humanitárního azylu pak správní orgán posuzuje na základě volné úvahy, přičemž na udělení humanitárního azylu není právní nárok. Nejvyšší správní soud v souladu se svou ustálenou judikaturou připomíná, že samotné správní rozhodnutí týkající se humanitárního azylu podléhá přezkumu soudu pouze v tomu směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

V daném případě se stěžovatelka v rámci řízení o udělení azylu u žalovaného poskytnutí humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu výslovně nedomáhala a žalovaný při zvažování této možnosti vycházel z posouzení osobní situace stěžovatelky a zejména ze skutečností uváděných stěžovatelkou, přičemž nemohl přehlédnout, že stěžovatelka podala žádost o udělení azylu až po několikaletém pobytu na území České republiky vedena snahou legalizovat zde svůj další pobyt. Žalovaný tak podmínky pro udělení humanitárního azylu stěžovatelce v zákonem stanovených mezích správního uvážení neshledal a v řízení o žalobě dospěl ke stejnému právnímu závěru také krajský soud. Nejvyšší správní soud se s přijatým závěrem ve věci ztotožňuje, neboť stěžovatelkou nebyly v průběhu správního řízení a koneckonců ani přezkumného řízení soudního předestřeny žádné natolik závažné a naléhavé skutečnosti, jež by mohly být považovány za hodné zvláštního zřetele.

Stěžovatelka v kasační stížnosti nově uvedla, že splňuje důvody pro udělení azylu podle ustanovení § 13 zákona o azylu, že důvodem jejího odchodu z vlasti bylo její politické přesvědčení, které je v rozporu s oficiální vládou politikou země, že odmítala nadále žít v zemi se socialistickým zřízením, a že v případě návratu do vlasti budou její zdraví a život ohroženy. Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Proto k výše uvedeným skutečnostem, o nichž se stěžovatelka nezmínila ve správním řízení o udělení azylu u žalovaného ani v řízení o žalobě u Krajského soudu v Ostravě, a které uplatnila teprve po vydání napadeného rozsudku v kasační stížnosti, nelze přihlížet.

Vzhledem ke shora uvedenému neshledal Nejvyšší správní soud důvod kasační stížnosti dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. oprávněným, a kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s.

Na závěr Nejvyšší správní soud upozorňuje, že právní institut azylu nelze směřovat s instituty sloužícími k legalizaci pobytu cizinců na území České republiky, které jsou vymezeny například v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR, v platném znění.

S přihlédnutím k ustanovení § 78b odst. 1 zákona o azylu, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

Jelikož stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný měl ve věci úspěch, nevznikly mu však náklady řízení o kasační stížnosti přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti. Soud mu proto právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. ledna 2006

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu

